

Kilipo na kuchaguwa uchafu

Kila mkoa inaanda (inapanga) kukusanya na kubadilisha¹ ma takataka (uchafu huo). Fedha ya huduma hiyo inahusisha kodi ya mjini (pipa) ambayo inabadilika mji kwa ingine. Kwa mfano, Liege kiasi ya kulipa inaweza kuwa ya franka za ulaya makumi nane na tano (85) kwa mwaka kwa mtu anayeishi peke yake na ya franka za ulaya mia moja na makumi inne (140) kwa nyumba (jamaa). Angalisho, kodi hii inapashwa tolewa tariki moja januari ya mwaka unaondelea : ikiwa ninahama, nabaki mwenye kukubaliwa kwenye mkoa ya makao yangu ya hapo awali (hapo mbeleni).

Kila jamaa inahalikwa kuchaguwa uchafu kufatana na kanuni mtaa inawapa. **Kuchaguwa uchafu imelazimishwa**, kama autii izo kanuni unapashwa pata matatizo za kulipa pesa

Kwa wakati mwengine, kuchaguwa uchafu inapangwa namna ifwatayo :

Mfuko wa rangi wala nafasi ya kuekeya uchafu imfanyikwa kwa kutilia uchafu wa nyumba yenye aiweze chaguliwa. Na mifuko iyo ina lokotwa kila juma kufatana na mupango yenye mtaa inawapa.

Mfuko wa rangi nyingine inapangwa kwa PMC (plastiki, chuma, madebe ya pombe) : wanatupa ndani mifuko na chupa ya plastiki, kopo, za kulindia chakula, madebe, erosoli, vipodozi na chakula, madebe ya pombe (zinazoitwa pia "brick packs")... Aifai kutupa ndani vitu vingine kwa sababu inawezekana wakatae kuichukua. Mifuko zitakusanya kila mara kufuatana na mpango inayotangazwa na mtaa. Angalisho, kufuatana na mahali ambapo naishi, vitu fulani vya plastiki au vya chuma haviwezi kutupwa kwenye PMC! Ikiwa nina shaka, naweza kuangalia ku sanamu na mafasirio yenye kuchapwa ku mfuko ya PMC.

¹ Kwa wale wanao mapato madogo sana, wanaweza toa ombi yao ya kutolipa.

Kilipo na kuchaguwa uchafu

Makartasi na vifungiyo inapashwa wekewa pembeni, wanaichaguwa na kuifunga ndani ya kituo kubwa, kartasi piya inalokotewa kila juma kwa kufatana na mupango wa mtaa.

Vitu vya kuhuziabiweze tupwa ndani ya nafasi ya kutilia uchafu. Inalokotwa mara moja kwa mwezi wala kwa namba ya simu yenye mtaa inawapa, vitu kumbwa, ma chuma, viti, vitanda, abiweze tupwa kwenye balabala mpaka siku watalikamata.

Angalisho : Vyombo zakupigia, television, video, uchafu wa majengo azilazimishwe, zinapashwa enda tiliwa kwenye kiwanda ya conteneurs.

Kilauri zinawekwa ndani ya muviringo ya vilauri yenye inapatikana kwenye balabala :

Machupa na chupa ndogo ya kilauri inatupwa wazi na safi kwa kutenga kilauri ya mweupe nay a rangi. Ndani ya miji zingine, kulokota vilauri inafanyika nyumbani.

Ndani ya mitaa zingine, wakati nalipa kilipo ya mtaa, napokea vikartasi halali ya kubadirisha na mifuko ya kutiliya uchafu. Na kama namaliza mifuko yangu, unaweza kuiuza ndani viwanda na nafasi kamili yenye zinauziswa. Ndani za mtaa zingine kunakuwa mfano wa ma conteneurs za puce. Kulipa kwangu kwa mtaa kina ni ruhusu kuwa na ruhusa ya kukamatwa kwa uchafu yangu kwa bure : kwa kupitiya iyo, ndalipa kilos zenyenye zinapita.

Kunakuwa namna ingine juu yakukinga uchafu ndani ya nyumba. Kiini ni kwamba kuhalika watu waondowe kidogo uchafu.